

síti mateřských škol podporujících zdraví, garantované Státním zdravotním ústavem. Podmínkou účasti v projektu a získání osvědčení opravňujícího školu k používání označení „Mateřská škola podporující zdraví“ je pravidelné zpracování hodnotící zprávy a na jejím základě inovování školního vzdělávacího programu (školní kurikulum). Pro plánování rozvoje v těchto mateřských školách slouží podrobně zpracovaná metodika zaměřená na oblast podpory zdraví a zdravého životního stylu u dětí.

Materiální podmínky a kontrola BOZ

Vedle upevňování zdravotně-preventivních návyků a dobrých mezilidských vztahů sehrávají významnou roli v podpoře výchovy ke zdraví kvalitní a bezpečné materiální podmínky. Z inspekčních zjištění vyplývá, že materiální podmínky mateřských škol se v období posledních tří školních roků postupně zlepšují (ačkoliv 6,2 % nedosahuje požadovaného stavu, což je ve srovnání se základními a středními školami nejvyšší podíl), často jsou k tomu využívány různé projekty. Materiální rozvoj se zaměřuje nejčastěji na třídy a jejich vybavení a rekonstrukce budov. Školy jsou vybaveny převážně vyhovujícím nábytkem, tělovýchovným náčiním a náradím podporujícím zdravý fyzický vývoj dětí, účelně vybavenými školními zahradami, příp. sportovními hřišti. Tím jsou v mateřských školách vytvářeny podmínky pro všeobecně rozvíjející pohybové činnosti s cílem zlepšit stav pohybového aparátu dětí. Přestože mateřské školy mají k dispozici nábytek diferencovaný podle tělesné výšky dětí, nebylo důsledně dbáno na jeho správné využití.

Kontroly BOZ v mateřských školách naznačují, že nedostatky v bezpečnosti prostor byly v posledních třech letech zjištěny průměrně v necelé třetině kontrolovaných škol. Nejčastěji se jednalo o školní zahradu, sociální vybavení, šatny a třídy. Opatření k prevenci úrazů jsou v mateřských školách účinná – počet úrazů na 100 dětí se dlouhodobě udržuje na hodnotě 0,3, což je nejnižší hodnota ze všech druhů škol.

Zdravé školní stravování

Důležitou podmínkou zdravého vývoje dětí je také školní stravování a dodržování pitného režimu. ČŠI pravidelně kontroluje dodržování výživových norem v zařízeních školního stravování. Ve školním roce 2012/2013 neplnilo výživové normy 31 % kontrolovaných stravovacích zařízení při mateřských školách (kontrolováno bylo 226 subjektů). Z toho nejčastěji nebyly naplněny normy mléka a luštěnin (18 % zařízení), použití tuků bylo naopak překročeno v 8,3 % a cukrů ve 4,4 % zařízení. Údaje za poslední tři roky však poukazují na postupné zlepšování v naplňování výživových norem školních jídelen. Děti měly denně k dispozici rozmanitou nabídku zeleniny, ovoce i nápojů (ovocné čaje, džusy, neslazená voda). Některé mateřské školy zařazují do svých jídelníčků i méně časté druhy potravin (např. kuskus, jáhly, tofu) či biopotraviny.

Dílčím rizikem je skutečnost, že přestože všechny sledované mateřské školy měly zavedený pitný režim, v jeho spontánním využívání dětmi byly mezi školami zjištěny rozdíly a nedostatky. V mateřských školách, kde pitný režim nebyl funkční, ho děti využívaly výjimečně a pedagogičtí pracovníci pít nepřipomínali (zpravidla až u svačiny nebo před pobytem venku).